

Α/Π: 8/2024

Αθήνα, 08/02/2024

ΠΡΟΣ:

Τον αξιότιμο Υπουργό Υγείας κο Άδωνι Γεωργιάδη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Προς τους αξιότιμους

1. Αναπληρώτρια Υπουργό Υγείας κα Ειρήνη Αγαπηδάκη
2. Υφυπουργό Υγείας κο Δημήτριο Βαρτζόπουλο
3. Υφυπουργό Υγείας κο Μάριο Θεμιστοκλέους

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Η Ένωση ιδιωτών Νεφρολόγων (ΕΝ.Ι.Ν.), που ιδρύθηκε το 2022, είναι το επίσημο επαγγελματικό και συνδικαλιστικό όργανο των Νεφρολόγων που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα, των μόνων δηλαδή αρμόδιων επιστημόνων με σαφή και λεπτομερή γνώση των συνθηκών στις ιδιωτικές Μονάδες Αιμοκάθαρσης. Μεταξύ των σκοπών της ΕΝ.Ι.Ν. είναι να συνεργασθεί στενά με τις αρμόδιες αρχές, αναδεικνύοντας τα προβλήματα, τις στρεβλώσεις και τα κενά στην εφαρμογή των υπηρεσιών της Νεφρολογίας στη χώρα μας και προτείνοντας τις ενδεδειγμένες λύσεις, ώστε η περίθαλψη των ασθενών να γίνεται αφενός σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές και τα πρότυπα των προηγμένων υγειονομικά κρατών και αφετέρου με τρόπο που να εξασφαλίζει την μακροχρόνια βιωσιμότητα του υγειονομικού συστήματος. Σημειωτέον, οι ασθενείς με χρόνια νεφρική νόσο τελικού σταδίου αποτελούν ιδιαίτερη ομάδα ασθενών υψηλού κινδύνου, ενώ και η ίδια η θεραπεία αιμοκάθαρσης ενέχει σημαντικούς κινδύνους για την υγεία και τη ζωή των ασθενών όταν δεν πληρούνται τα κριτήρια των διεθνών επιστημονικών οργανισμών, και όταν απουσιάζει η διαρκής επίβλεψη της λειτουργίας των Μονάδων από εντεταλμένα ουδέτερα ρυθμιστικά όργανα που να διασφαλίζουν την ποιότητα των υπηρεσιών, την ασφάλεια των ασθενών, αλλά και την διαφάνεια αφενός της εσωτερικής λειτουργίας των Μονάδων, αφετέρου τις σχέσεις και τη συνεργασία των Μονάδων με άλλες Υγειονομικές Μονάδες.

Στις 7 και 8 Οκτωβρίου 2023, η ΕΝ.Ι.Ν. διοργάνωσε το συνέδριο «Προκλήσεις και προοπτικές στη Νεφρολογία», στο οποίο συμμετείχαν κορυφαίοι ειδικοί από όλο τον κόσμο, και το οποίο τελούσε υπό την αιγίδα της διεθνούς εταιρείας περιτοναϊκής κάθαρσης ISPD. Μεταξύ άλλων, το συνέδριο τίμησε με την παρουσία του και χαιρέτησε ο αξιότιμος Υφυπουργός Υγείας κος Δ. Βαρτζόπουλος. Κεντρικό θέμα της διημερίδας ήταν τα οφέλη, τόσο για τους ασθενείς και τις οικογένειές τους όσο και για τα υγειονομικά συστήματα, αφενός από την εφαρμογή των κατ' οίκον μεθόδων κάθαρσης (περιτοναϊκή κάθαρση και αιμοκάθαρση κατ' οίκον), αφετέρου από την επίβλεψη της ποιότητας των υπηρεσιών των ιδιωτικών Μονάδων και την ασφάλεια των ασθενών, βασικό στοιχείο της οποίας είναι η λειτουργία ενός συστηματικού εθνικού νεφρικού Μητρώου (Registry) κατά τα πρότυπα του Βρετανικού Renal Registry.

Τα Συμπεράσματα του Συνεδρίου, μπορείτε να τα διαβάσετε στο συνημμένο παράρτημα.

Με βάση τα συμπεράσματα του συνεδρίου, τις προτάσεις των ειδικών και τα διεθνή δεδομένα, οι υγειονομικές αρχές της χώρας θα πρέπει να χαράξουν μακροχρόνια, ισόρροπη και βιώσιμη πολιτική με καθαρούς εθνικούς στόχους στο τομέα των υπηρεσιών κάθαρσης, που θα περιλαμβάνει όλες τις σύγχρονες μεθόδους κάθαρσης, και θα διασφαλίζει αφενός την ασφάλεια των ασθενών, αφετέρου την αμερόληπτη εκπαίδευσή τους και την ελεύθερη επιλογή μεθόδου από αυτούς.

A) Ασφάλεια ασθενών και ποιότητα υπηρεσιών

1. Προτείνουμε να θεσμοθετηθούν από την πολιτεία **ρυθμιστικά Όργανα, κατά το πρότυπο του Βρετανικού Care Quality Commission (CQC)**, με στόχο αφενός την αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών και της ασφάλειας των ασθενών στις Μονάδες, αφετέρου την διασφάλιση της βέλτιστης θεραπείας και ασφάλειας των ασθενών. Η ΕΝ.Ι.Ν. είναι ήδη στη διαδικασία ορισμού των επιστημονικά ενδεδειγμένων κριτηρίων ορθής λειτουργίας των ιδιωτικών Μονάδων, τις οποίες θα φέρει προς συζήτηση στους εκπροσώπους των ιδιωτικών Μονάδων και το Υπουργείο.

2. Προτείνουμε να θεσμοθετηθεί ως υποχρεωτική για όλες τις Μονάδες Αιμοκάθαρσης

- ο εγκατάσταση και **λειτουργία ηλεκτρονικού συστήματος καταγραφών/ηλεκτρονικού μητρώου** ιατρικών, νοσηλευτικών και διοικητικών συμβάντων,
- λειτουργία εσωτερικών μηχανισμών εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνου** (risk assessment and management),
- ηλεκτρονική καταχώρηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και της **πολιτικής πρόληψης και αντιμετώπισης κινδύνων** (risk contingency plans),

Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στις ρυθμιστικές αρχές κατά τις επιθεωρήσεις κάθε Μονάδας.

3. Προτείνουμε να θεσμοθετηθεί για τις ιδιωτικές Μονάδες κάθαρσης η υποχρεωτική παρακολούθηση από τα ρυθμιστικά όργανα ή και τον ΕΟΠΥΥ ποιοτικών και ποσοτικών παραμέτρων της θεραπείας κάθαρσης, μέσω **βασικών δεικτών απόδοσης** (key performance indicators, KPI).

4. Προτείνουμε να θεσμοθετηθεί **Μητρώο ιδιωτικών Μονάδων** στα πρότυπα του Βρετανικού Νεφρικού Μητρώου (Renal Registry), με κατάλληλο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και λογισμικό και στελέχωση με πεπειραμένους Νεφρολόγους, στατιστικολόγους και διοικητικό προσωπικό. Η υπηρεσία μπορεί να είναι ανεξάρτητη είτε να λειτουργεί στα πλαίσια της ΕΝΙΝ, με χρηματοδότηση εν μέρει από τον κρατικό προϋπολογισμό και εν μέρει μέσω κρατήσεων από την αποζημίωση του ΕΟΠΥΥ προς τις ιδιωτικές Μονάδες κάθαρσης. Τα δεδομένα του Μητρώου, όπως και τα συμπεράσματα από τις αναλύσεις τους θα είναι στη διάθεση των αρμόδιων οργάνων της πολιτείας για τους απαραίτητους ελέγχους και την χάραξη της πολιτικής υγείας.

5. Η εργασία Παθολόγων και Καρδιολόγων στις ιδιωτικές Μονάδες Αιμοκάθαρσης «μετά από τριμήνη εκπαίδευση σε δημόσιο ή ιδιωτικό κέντρο», όπως ψηφίσθηκε στις αρχές του 2021, και στο μεταξύ εφαρμόζεται κατόπιν και της πρόσφατης Υπουργικής απόφασης Γ5α/Γ.Π.οικ.67509 (ΦΕΚ Β/7495/29-12-2023), χωρίς καμία συζήτηση με τους εκπροσώπους των ιδιωτών Νεφρολόγων,

πέραν του ότι είναι ασύμβατη με την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία περί ιατρικών ειδικοτήτων και θίγει ευθέως τα επαγγελματικά δικαιώματα των Νεφρολόγων, καθώς εισάγει αθέμιτο ανταγωνισμό για τις ίδιες θέσεις εργασίας στις Μονάδες Αιμοκάθαρσης, εγείρει επίσης σημαντικές ανησυχίες για την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας και την ασφάλεια των ασθενών. Η ENIN έχει συγκεκριμένες προτάσεις με τις οποίες μπορεί να εφαρμοσθεί υπό συγκεκριμένες συνθήκες η εργασία Παθολόγων και Καρδιολόγων στις ιδιωτικές Μονάδες, και παράλληλα κατάρτιζε προτεινόμενο περιεχόμενο της εκπαίδευσης και της αξιολόγησής τους. Προτείνουμε η όλη διαδικασία πρόσληψης/συνεργασίας των ειδικοτήτων αυτών να αναθεωρηθεί άμεσα, και πλέον να γίνεται υπό την στενή επίβλεψη των όρων και των προϋποθέσεων από την ENIN, ως αρμόδιο επαγγελματικό και επιστημονικό φορέα των ιδιωτικών Μονάδων.

Β) Θεσμοθέτηση εναλλακτικών μεθόδων κάθαρσης

1. Σήμερα διεθνώς θεωρείται βασική υποχρέωση κάθε υγειονομικού συστήματος να παρέχει **ελεύθερη πρόσβαση σε εναλλακτικές θεραπευτικές επιλογές και δυνατότητα επιλογής στους ασθενείς της.** Προτείνουμε να θεσμοθετηθεί η εφαρμογή των κατ' οίκον μεθόδων κάθαρσης και στον ιδιωτικό τομέα, με καθιέρωση εθνικού στόχου 20%, που είναι το ελάχιστο διεθνές στάνταρντ, και να στηριχθεί η επέκταση της εφαρμογής τους με συγκεκριμένα μέτρα, κατά τα πρότυπα του Αμερικανικού συστήματος χρηματοδότησης των κατ' οίκον μεθόδων (περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο αντίστοιχο άρθρο στο συνημμένο απόσπασμα του περιοδικού της ENIN iNefJ). Σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία, θα πρέπει να ενισχυθεί η ίδρυση και λειτουργία υγειονομικών δικτύων κατ' οίκον μεθόδων (home dialysis networks) που θα εξασφαλίζουν αφενός την παροχή υποβοηθούμενης κατ' οίκον κάθαρσης σε μεγάλες γεωγραφικά περιοχές, αφετέρου την απόκτηση και διάχυση της τεχνογνωσίας και της κλινικής εμπειρίας στα μέλη του δικτύου, αλλά και την οικονομία κλίμακας. Η ENIN έχει συγκεκριμένες προτάσεις στο θέμα αυτό που θα θέλαμε να φέρουμε προς συζήτηση με τα αρμόδια όργανα της πολιτείας.

2. Το υφιστάμενο καθεστώς αποζημίωσης της περιτοναϊκής κάθαρσης θα πρέπει να αναθεωρηθεί ως είναι αναποτελεσματικό, καθώς η χρήση της μεθόδου ολοένα και φθίνει με την πάροδο του χρόνου. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να εξασφαλισθεί η εποικοδομητική συνεργασία των δύο εταιρειών-προμηθευτών συστημάτων περιτοναϊκής κάθαρσης, και να ληφθούν μέτρα που θα αποτρέπουν την μονοπωλιακές τακτικές. Στα πλαίσια αυτά, η παροχή νοσηλευτικών υπηρεσιών περιτοναϊκής κάθαρσης από τις ίδιες αυτές εταιρείες, όπως γίνεται στη χώρα μας, είναι κακή πρακτική που θα πρέπει να απαγορεύεται.

3. Θα πρέπει να δημιουργηθεί το νομικό πλαίσιο και να θεσμοθετηθεί η πολιτική αποζημίωσης της κατ' οίκον αιμοκάθαρσης, που θα επιτρέψει την εφαρμογή της μεθόδου στον ιδιωτικό τομέα, στα πρότυπα της αντίστοιχης πολιτικής των προηγμένων υγειονομικά κρατών, όπως π.χ. των Η.Π.Α.

4. Για να διασφαλισθεί η αμερόληπτη ενημέρωση των ασθενών σε όλες τις εναλλακτικές θεραπείες και η συμμετοχή του στην διαδικασία επιλογής της μεθόδου, προτείνουμε τη **θεσμοθέτηση “Κέντρων εκπαίδευσης και επιλογής”.** Η πρόταση μας είναι στο πνεύμα των προτάσεων που έγιναν αποδεκτές τον Νοέμβριο του 2023 στο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Περιτοναϊκής κάθαρσης EuroPD και οι οποίες αναμένονται να δημοσιευθούν προσεχώς. Στα πλαίσια αυτά, κάθε ασθενής

με ΧΝΝ 4ου ή 5ου σταδίου που χρήζει θεραπείας κάθαρσης στον ιδιωτικό τομέα θα πρέπει να παραπέμπεται στα “Κέντρα εκπαίδευσης και επιλογής”, διαδικασία που θα πρέπει να είναι υποχρεωτική για όλες τις Νεφρολογικές Μονάδες, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου τομέα, καθώς και για όλους τους θεράποντες Νεφρολόγους. Η επιλογή του τύπου και της Μονάδας κάθαρσης θα πρέπει να είναι επιλογή του ασθενή, της οικογένειας και της διεπιστημονικής ομάδας των “Κέντρων εκπαίδευσης και επιλογής”. Πέρα από τη διασφάλιση της διαφάνειας στη διαδικασία παραπομπής των ασθενών, σημαντικό πλεονέκτημα για την πολιτεία από τη λειτουργία των “Κέντρων εκπαίδευσης και επιλογής” είναι επίσης ότι θα έχει με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα να ελέγχει σε κεντρικό επίπεδο την εφαρμογή των μεθόδων κάθαρσης στον ιδιωτικό τομέα και να εφαρμόζει πολιτικές εθνικών στόχων, όπως εισηγούμαστε στην παρ. 1 παραπάνω. Η ΕΝ.Ι.Ν. έχει την γνώση και την εμπειρία και μπορεί να βοηθήσει την πολιτεία με συγκεκριμένες προτάσεις για τη λειτουργία των Κέντρων αυτών.

Ελπίζουμε να λάβετε υπόψη σας τις παραπάνω επισημάνσεις και προτάσεις μας που βασίζονται στη διεθνή εμπειρία και γνώση και στο αίσθημα ευθύνης της ΕΝ.Ι.Ν. απέναντι στους ασθενείς μας, στους επαγγελματίες του χώρου και στην πολιτεία.

Ευελπιστούμε σε έναρξη διαλόγου με το Υπουργείο για τον εκσυγχρονισμό και εξυγίανση του ιδιωτικού τομέα της Νεφρολογίας, και είμαστε στη διάθεσή σας για συνάντηση μαζί σας σε εύθετο χρόνο. Ως εκ του Καταστατικού της, η ΕΝ.Ι.Ν. αποσκοπεί στο να συνεργασθεί στενά σε ρόλο συμβούλου προς τις αρμόδιες αρχές, αναδεικνύοντας τα προβλήματα, τις στρεβλώσεις και τα κενά στην εφαρμογή των υπηρεσιών της Νεφρολογίας στη χώρα μας. Ίσως η εκπροσώπηση του Υπουργείου στις εκδηλώσεις που διοργανώνει η ΕΝ.Ι.Ν. στην Αθήνα μεταξύ 10^{ης} και 14^{ης} Μαρτίου 2024 για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού και της πολιτείας στη Νεφρική Υγεία στα πλαίσια της φετινής Παγκόσμιας Ημέρας Νεφρού να είναι η κατάλληλη ευκαιρία να ξεκινήσει ο διάλογος και σας προσκαλούμε να συμμετέχετε σε αυτές.

4

Με εκτίμηση,

Για το Δ.Σ.,

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Κιρμιζής

Ο Γραμματέας
Βασίλειος Κολοβός

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Παράρτημα 1: Συμπεράσματα διεθνούς συνεδρίου “Προκλήσεις και προοπτικές στη Νεφρολογία” (7-8 Οκτωβρίου 2023).
2. Περιοδικό iNefJ τεύχος 2 (Δεκέμβριος 2023).